

Od Redakcji

Minęło już dwadzieścia lat od wydania pierwszego numeru czasopisma „*Studia Judaica*”, które zostało utworzone w 1998 r. jako periodyk Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich (PTSŻ), założonego dwa lata wcześniej przez polskich uczonych zajmujących się badaniem – jak to określono w przedmowie do pierwszego numeru – „cywilizacji żydowskiej”. Dwie dekady – to wydaje się niewiele, jednak w studiach żydowskich w Polsce zmieniła się jakby epoka. Początkowo badania na polu judaistyki prowadzili w dużej mierze specjaliści z różnych dziedzin nauk humanistycznych (archeologii, filmoznawstwa, poszczególnych filologii, historii, kulturoznawstwa, literaturoznawstwa, językoznawstwa, religioznawstwa, socjologii, teatrologii itd.), po czym zadanie to przejęli judaisci wykształceni w zakresie studiów żydowskich na uniwersytetach polskich i zagranicznych.

Od początku swojego istnienia periodyk był redagowany przez zespół uczonych pod przewodnictwem najpierw prof. Józefa Andrzeja Gierowskiego, następnie prof. Krzysztofa Pilarczyka, a ostatnio prof. Marcina Wodzińskiego, który wcześniej był członkiem redakcji i naukowej Rady Redakcyjnej. Profesor Wodziński pełnił funkcję redaktora naczelnego „Studiów” w latach 2012–2018. W tym czasie nie tylko powołał nowy skład redakcji, ale również na stałe wprowadził numery tematyczne, i to już od pierwszego redagowanego przez siebie podwójnego numeru 29/30. W kolejności ukazywania się były to: *Judaistyka w Polsce dawniej i dziś*, *Studia sefardyjskie w Polsce*, *Muzea żydowskie / Żydzi w muzeach*, *Studia nad językiem i kulturą jidysz*, *I wojna światowa*, *Literatura hebrajska w Polsce*, *Syjonizm: nowe spojrzenia*, *Polish-Jewish and Czech-Jewish Studies: (Dis)similarities*, *Dzieje Żydów w dawnej Rzeczypospolitej*, *Rewolucja, przemoc i Żydzi Imperium Rosyjskiego, 1904–1907*, *Książka żydowska w Europie Środkowej i Wschodniej w XIX–XX wieku* oraz *Balkańskie Żydówki*. Niektóre z wyżej wymienionych numerów przygotowywali także redaktorzy zewnętrzni. Warto dodać, że już od kilku lat czasopismo „*Studia*

Judaica” ukazuje się w renomowanym Wydawnictwie Uniwersytetu Jagiellońskiego, a jego podstawową wersją jest wydanie elektroniczne dostępne na stronie internetowej wydawcy (www.ejournals.eu).

W ostatnim okresie, dzięki usilnym staraniom prof. Marcina Wodzińskiego i całego zespołu redakcyjnego, „Studia Judaica” osiągnęły wysoką rangę, zostały zaindeksowane w bazach: ERIH Plus, EBSCO, CEEOL, CEJSH, Google Scholar, RAMBI, Scopus i WorldCat, a także uzyskały 10 punktów w wykazie czasopism punktowanych przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Przy okazji ostatniego Walnego Zgromadzenia Członków PTSŻ, które odbyło się 26 września 2018 r. w Krakowie, prof. Marcin Wodziński zrezygnował z funkcji redaktora naczelnego „Studiów” i z pracy w redakcji. Decyzją nowego Zarządu PTSŻ na stanowisko redaktora naczelnego powołany został dr hab. Stefan Gąsiorowski. Za wszystkie lata ciężkiej pracy redakcyjnej składamy Profesorowi Wodzińskiemu serdeczne podziękowania i wyrażamy nadzieję na dalszą z Nim współpracę. Będziemy się starali zachować wysoki poziom naukowy, do jakiego czasopismo doszło pod Jego kierownictwem. W dalszym ciągu też nadrzędnym celem periodyku pozostanie promocja judaistyki polskiej, w tym przede wszystkim dorobku członków Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich.

Profil czasopisma oraz zasady przygotowywania tekstów do druku pozostają te same mimo zmiany na stanowisku redaktora naczelnego i zmian personalnych w składzie redakcji. Pragniemy kontynuować dobre tradycje naszego półrocznika i liczymy na współpracę całego środowiska badaczy dziejów i kultury Żydów – zarówno tych z Polski, jak i tych z zagranicy. Ponieważ jednak musimy reagować na wytyczne MNiSW dotyczące ewaluacji czasopism, wprowadziliśmy od bieżącego numeru bibliografię załącznikową. Chcemy też, aby oprócz istniejących działów, takich jak: „Artykuły”, „Źródła” i „Recenzje”, powróciły na łamy „Studiów” sprawozdania z konferencji, które są ważną informacją o działalności naukowej naszego środowiska. Prosimy też o nadsyłanie książek do recenzji.

W najnowszym numerze pisma, noszącym tytuł *Żydzi polscy XIX–XX wieku*, przygotowywanym częściowo przez dawny zespół pod kierunkiem prof. Marcina Wodzińskiego, częściowo zaś przez obecną redakcję, znajdują się artykuły omawiające: tematykę żydowską w twórczości artystycznej Józefa Pankiewicza (Michał Haake), refleksje Samuela Jakuba Imbera, poety i publicyisty, na temat relacji polsko-żydowskich (Magdalena Ruta), obraz kobiet w Palestynie w polskojęzycznej prasie syjonistycznej dwudziestolecia międzywojennego (Anna Landau-Czajka), trudne wybory

Mojżesza Merina, przewodniczącego Centrali Żydowskich Rad Starszych na Wschodnim Górnym Śląsku w latach 1940–1943 (Maria Misztal), życie i śmierć Żydów w obozie na Majdanku w oczach polskich więźniów (Marta Grudzińska i Marta Kubiszyn) oraz audycje w języku jidysz emitowane przez Polskie Radio po II wojnie światowej (Anna Rozenfeld). W dziale „Źródła” zamieszczamy testament zmarłej w 1848 r., zamożnej Tekli Kronenberg, żony Samuela Eleazara Kronenberga, warszawskiego kupca i bankiera, w opracowaniu Anny Dybały-Pacholak, a w części „Artykuły recenzyjne” – dokonany przez Magdalenę Kozłowską przegląd najnowszych publikacji polskojęzycznych poświęconych dziejom Bundu. Ten numer pisma zamykają cztery recenzje książek.

W kolejnych tematycznych edycjach „Studia Judaica” ukażą się artykuły dotyczące pamięci historycznej oraz wybrane materiały z siódmej konferencji naukowej Polskiego Towarzystwa Studiów Żydowskich „Żydzi i judaizm we współczesnych badaniach polskich”, która odbyła się w dniach 26–28 września 2018 r.

Zapraszamy wszystkich zainteresowanych do uważnej lektury i do współpracy.

Redakcja